

Like sikkert som sommeren, er den årlige utgaven av «Sandøytårnet». Årets utgave av årsskiftet er det tyvende i rekken fra det vesle historielaget på øya ytterst i havgapet.

Det er utrolig at man hvert år klarer å lage et hefte om øyas mangfoldige og rike historie. Årets utgave er trolig det beste årsskriftet som er kommet fra historielagets hånd. Velredigert og fullt av interessante historier fra fjern og nær tid.

Dramatikk og tragedie

Mye av æren for at årets utgave av «Sandøytårnet» er blitt så godt, må tilskrives Steinar Thorsen. Artikkelen «Novemberrosen» er en virkelig godbit til tross innholdets alvor og tragedier. Dette er historien om en av hans formødre Gunhild Marie Pedersdatter fra Askerøya og som giftet seg med Ole Jensen fra Bastvika på Sandøya.

Fortellingen om den unge jenta og hennes dramatiske liv – fylt med tragedier – er vel så mye en hyllest til de mange kvinnene som slet og sørget for hus og hjem, mens mennene var til sjøs.

For det var på mange måter kvinnene som regjerte på øyene fra Flosterøya i vest til Lyngør i øst. De sørget for barneoppdragelsen og omsorg for de eldste. Hele tiden levde de i uvisshet om ektemannen kom hjem, eller mistet livet på havet. Og for Gunhild Marie tok havet mange av hennes nærmeste. Likevel ga hun ikke opp livet.

Thorsen skriver godt og med nerve. Ingen kan unngå å bli berørt av denne artikkelen.

Politikk og historie

Thorsen bidrar også med en artikkel om kommunepolitikere fra Sandøya. På grunn av korona-pandemien, kom han ikke i mål med politikerne i styre og stell i tiden før 1945. Disse kommer i en artikkel i neste årsskrift. I årets hefte tar Thorsen for seg alle bosatt på Sandøya som har sittet i herredsstyret i Dypvåg, og fra 1960 kommunestyret i storkommunen Tvedestrand.

Interessant er også Steinar Thorsens artikkel «Ospevika ligger ikke på Sandøya».

Fyrlykter

I løpet av neste år vil en rekke av fyrlyktene i Tvedestrandts skjærgård forsvinne og blir erstattet av Kystverket med et helt nytt navigasjonssystem. Anne Rogstad Marcussens artikkel om Havefjordslyktas historie er helt på sin plass. Fyrlyktenes historie har gått upåaktet hen, og snart er det fleste historie langs indre led fra Tromøysund til Lyngør.

I Okse- og Tvedestrandsfjorden forsvant lyktene allerede i 2016.

Oppvekst på øya

Den nære historien er vel så viktig å få nedfelt som den fjerne. Utflyttede Eivind Trædal skriver levende om hvordan det var å komme som liten gutt til Sandøya og om oppveksten på øya på 1990-tallet.

Gjert Kristoffersen følger opp sin artikkel fra fjoråret om dialekten på Sandøya – øya der mange hevder skillet mellom skarpe r og vanlig r går midt på øya.

«Sandøytårnet» nr, 20 er som en konfekteske med godbiter til alle og en hver!

Lik Tvedestrandsposten på Facebook

5,5 k personer liker dette. Registrer deg for å se hva vennene dine liker.